

Raport z realizacji monitoringu finansowania samorządowej kampanii wyborczej na wójta Gminy Stanisławów

przygotowany przez
Lokalną Grupę Obywatelską
„Svoboda Obywatelska Stanisławów”

działającą przy **Stowarzyszeniu Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich**

Monitoring realizowany był w ramach ogólnopolskiej akcji **Programu Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego.**

Kontakt: Svoboda Obywatelska Stanisławów
Ul. Szkolna 21 05-304 Stanisławów
Tel. 508 870 423

Wstęp

Monitoring finansowania kampanii wyborczej na stanowisko Wójta Gminy Stanisławów prowadzony był przez Lokalną Grupę Obywatelską **Svoboda Stanisławów** przy **Stowarzyszeniu Liderów Lokalnych Grup Obywatelskich**. Nasze działania prowadzone były w ramach ogólnopolskiego projektu monitoringu koordynowanego przez **Program Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego**. W Stanisławowie w monitoringu miało wziąć udział kilka osób. Działania monitorujące realizowane przez LGO Svoboda w wyniku braku poważniejszej kampanii wyborczej z powodu braku kontrkandydata na wójta, niestety nie nabrały rozmachu. Tym niemniej, monitoring się odbył. Poniższy raport jest jego podsumowaniem. Znikomość kampanii wyborczej przełożyła się na niewielką zawartość naszego raportu.

1.1. Cele monitoringu

Celem przedsięwzięcia było sprawdzenie skuteczności przepisów samorządowej ordynacji wyborczej, zabezpieczających przed praktykami korupcyjnymi oraz wypracowanie rekomendacji dotyczących lepszych rozwiązań legislacyjnych. Projekt zakończy się wiosną 2007 roku publiczną prezentacją raportu konfrontującego nasze obserwacje z danymi przedstawionymi Wojewódzkiemu Komisarzowi Wyborczemu przez poszczególne komitety.

Dodatkowym celem monitoringu realizowanego w gminie Stanisławów było zwrócenie uwagi lokalnej społeczności a także przyszłych władz samorządowych na istnienie w lokalnej przestrzeni publicznej Lokalnej Grupy Obywatelskiej „Svoboda”, której misją jest działanie na rzecz poprawy jakości i przejrzystości życia publicznego na lokalnym poziomie.

1.2. Metodologia monitoringu

Monitoring finansowania kampanii wyborczej składał się z dwóch głównych etapów. Pierwszy etap realizacji monitoringu polegał na obserwacji faktycznego przebiegu kampanii samorządowej. W tym czasie przy pomocy odpowiednio przygotowanych formularzy mieliśmy obserwować wydarzenia mające miejsce podczas trwania kampanii wyborczej. Drugim etapem monitoringu było porównanie wydarzeń zaobserwowanych podczas trwania kampanii ze sprawozdaniami kandydatów. Pomiędzy pierwszym a drugim etapem monitoringu powstał raport cząstkowy opublikowany min. na stronie internetowej samorząd2006.

Podczas realizacji monitoringu przeprowadziliśmy również rozmowę z przedstawicielem KWW Dla Gminy Stanisławów panem Sławomirem Kowalczykiem. Spotkanie odbyło się w domu pana Kowalczyka, który był formalnie siedzibą komitetu. Umówienie się na rozmowę nie sprawiło problemu. Podczas rozmowy dowiedzieliśmy się, że mieszkanie użyczane jest na siedzibę na podstawie słownego porozumienia.

2. Główne wnioski i rekomendacje

Niestety w naszej gminie kampanii wyborczej praktycznie nie było. Nie możemy mieć na dzień dzisiejszy żadnych poważniejszych zastrzeżeń co do działań kandydata na wójta prowadzonych w ramach kampanii. Brak konkurencji w postaci kontrkandydata spowodowało, że kampania przedwyborcza nie zaistniała a wydatki

kandydata pozostały na poziomie minimalnym. Nie było plakatów, ogłoszeń w prasie, spotkań z mieszkańcami przy innych okazjach niż wyborcze. W naszym przypadku niestety nie możemy wyciągnąć żadnych wniosków ani rekomendacji odnośnie przebiegu kampanii wyborczej z tego głównie powodu, że jak pisałem powyżej kampanii wyborczej w zasadzie w naszej gminie nie było. Jedyną rekomendacją z naszej strony to zwrócenie komisarzowi wyborczemu uwagi na problem transportu kandydatów zwłaszcza w tych sprawozdaniach w których w rubryce przejazdu kandydatów i osób towarzyszących wpisana kwota wynosi 0zł.

Naszym zdaniem

3. Dochody komitetów wyborczych

Środki finansowe mogą pochodzić wyłącznie z wpłat od osób fizycznych oraz kredytów bankowych zaciąganych na cele związane z wyborami.

Komitety wyborcze nie mogą przyjmować środków finansowych pochodzących od:

1. osób fizycznych nie mających miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli polskich zamieszkałych za granicą;
2. cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Komitetom wyborczym nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne.

Łączna suma wpłat od osoby fizycznej na rzecz komitetu wyborczego nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia rozporządzenia o zarządzeniu wyborów.

Środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu wyborczego jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

W przypadku jedyne kandydata na wójta gminy Stanisławów wpłaty pochodziły od kandydata, który dokonał dwóch wpłat na swój komitet w wysokości **700** zł.

3. Analiza wydatków

Limit wydatków na kampanię określany jest przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. *o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta*, oraz odpowiednio przepisy ustawy z 16 lipca 1998 r. *ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw*.

Limit wydatków związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta) w gminach do 500 000 mieszkańców ustala się mnożąc liczbę mieszkańców danej gminy przez kwotę 50 groszy, a w gminach powyżej 500 000 mieszkańców mnożąc pierwsze 500 000 mieszkańców przez kwotę 50 groszy, a nadwyżkę ponad 500 000 mieszkańców przez kwotę 25 groszy.

W przypadku Komitetu Wyborczego Wyborców „Dla Gminy Stanisławów” limit ten wynosił $6313 \times 0,5$ co daje nam kwotę **3156,5** zł. W przypadku kandydata na wójta suma wydatków jakie zostały poniesione na przeprowadzenie kampanii wyborczej wyniosła **664,72**. Na wydatki te złożyły się wykonanie ulotek wyborczych

za sumę **354,04** zł. oraz opłaty za wynajem sal na spotkania wyborcze w wysokości **275,68**.

Jedynie zastrzeżenia jakie możemy zgłosić do struktury wydatków poniesionych przez kandydata to po pierwsze brak zgłoszenia kosztów poniesionych na przejazdy na spotkania wyborcze z mieszkańcami. Kandydat spotykał się z mieszkańcami sołectw położonych w promieniu 5 kilometrów od miejsca swego zamieszkania. Poruszał się samochodem więc zapewne jakieś koszty zostały w związku z tym poniesione.

Brak uwzględnienia tej pozycji przy tak znikomym zakresie wydatków poniesionych na kampanię wydaje się być jednak pewnym uchybieniem. Powoduje to również podejrzenie o nie zgodnym z prawem finansowaniu kampanii. Musimy bowiem pamiętać, że komitetowi nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne. Jeśli kandydat na spotkanie został podwieziony przez inną osobę może tu zachodzić naruszenie tego zapisu ustawy.

Po drugie, nietaktowne jest zamieszczanie na stronie internetowej urzędu na początku trwania kampanii wyborczej informacji z jednej strony opisującej rozpoczętą inwestycję a z drugiej strony zamieszczanie planów dalszych wielce niepewnych inwestycji, tu cytuję „Na podstawie planów Wójta Gminy następnym etapem prac będzie modernizacja centrum Stanisławowa polegająca na przebudowie linii telefonicznej i energetycznej poprzez zmianę z linii sieciowej na kablową podziemną, zamontowanie nowych lamp parkowych, wykonanie nowych chodników i miejsc parkingowych oraz zagospodarowanie na nowo istniejącego parku. Środki na ten cel zamierzamy pozyskać z Unii Europejskiej”.

5. Rola Państwowej Komisji Wyborczej w systemie kontroli finansowania prezydenckiej kampanii wyborczej

Jeśli chodzi o współpracę z Komisarzem Wyborczym w Siedlcach to nie mamy żadnych zastrzeżeń. Dostęp do dokumentów źródłowych nie został nam ograniczony.

Dariusz Kraszewski

Svoboda Stanisławów